

Illustration: Erik Kohlström

Viva vatten – skörda vass

När du skördar grön vass under sommaren kan du ta bort hela 9 kg fosfor och 100 kg kväve per hektar.

Problem: Övergödning och minskat bete vid stränderna leder till att vass (*Phragmites communis*) breder ut sig. I täta vassbestånd blir det ofta dygt, brist på syre och det är svårt för fiskar och andra djur att leva och reproducera sig där.

Åtgärd: När du slår vass och tar upp den på land tar du samtidigt bort näring från vattnet. Genom att skörda vass under sommaren när näringsinnehållet i vassplantorna är som högst kan du bidra till att motverka övergödning. Vasskörd bidrar även till att det blir lättare för gäddorna att leka i vassen och till att livsmiljön för många vattenlevande djur förbättras.

Hur gör man? För att slå vassen använder du en lie eller en speciell vassräfsa, en räfsa utrustad med knivar.

Är syftet med slåttern att bli av med ett vassbestånd ska du slå vassen under ytan ett par gånger under sommaren. Slås vassen under ytan leder det till att syrgas inte kan komma ner till rötterna via blad och strån vilket hämmar vassens tillväxt. Den bästa tiden att slå vassen om man vill bli av med ett bestånd är i slutet av juni innan vassen blommar. Det är viktigt att vänta med slåttern tills de fåglar som håller till i vassen är färdiga med sin häckning. Upprepa slåttern efter 3-4 veckor.

Är syftet att använda vassen som ett biologiskt filter för att få bort så mycket näring som möjligt från vattnet ska den slås över ytan. Slås vassen över ytan leder det till att vassbeståndet kan fortsätta att växa och suga upp näring ur sediment och vatten. Den bästa tiden att slå vassen för att få maximal effekt är då vassen blommar (juli-augusti) och mycket näring finns bunden i vassplantorna. Det är viktigt att den skördade vassen tas upp på land så att den inte näringsämne-

na som finns i vassen läcker tillbaka till vattnet. Det är inte tillåtet att bara lämna den skördade vassen på stranden, den måste tas omhand på något sätt. Färsk vass kan komposteras och användas som jordförbättringsmedel. Alternativt kan du kontakta kommunen för att höra om den kan ta hand om den skördade vassen.

Viktigt att tänka på:

- Markägare och vattenrättsinnehavare måste tillåta att du slår vassen i det aktuella området.
- Det behövs inget formellt tillstånd för att slå vass i mindre skala, men du måste meddela länsstyrelsen innan du sätter igång.
- När du slår vassen stimuleras produktionen av nya skott, därför ska slåtern upprepas några gånger under sommaren för att få bra resultat. Detta gäller oavsett om syftet är att få bort vassen eller att få bort så mycket näring som möjligt från vattnet.

Goda exempel: Vid Burgsviken på Gotland har man skördat vass inom projektet Rädga Burgsviken <http://bit.ly/2mqfEJp>

Läs mer: Vasskörd för produktion av biogas <http://bit.ly/2yAZzIQ>

Skörd av vass – Information och råd <http://bit.ly/2hyIRAo>

